

Anmeldelse: “Klinten” og splinten

Publiceret 23/01/2021 i [Kultur/Bøger](#) af [Carina Wøhlk](#)
Print

BØGER // ANMELDELSE – Klimaforandringer. Bæredygtig udvikling. Kystsikring. Alle udtryk, der har sneget sig ind i sproget i nyere tid. Sproget afspejler virkeligheden. Det fortæller, at der er noget at forholde sig til og kæmpe for. Det bærer forfatter Jens Smærup Sørensens nyeste bog, *Klinten*, også vidnesbyrd om.

Smærup Sørensen har et omfangsrigt forfatterskab bag sig. Han mestrer mange forskellige genrer, men mest kendt er han dog for sine noveller og romaner, hvoraf flere har høstet anerkendende priser. Indtil sin udtrædelse i 2020 har han været mangeårigt medlem af Det Danske Akademi. Det siger noget om hans litterære pondus.

Forfatterens helt store gennembrud kom i 2007 med den fantastiske slægtsroman *Mærkedage*, der opnåede den sjældne ære både at falde i anmeldernes og læsernes smag. På mange måder er *Mærkedage* karakteristisk for Smærup Sørensens måde at skrive på. Handlingen udspiller sig i et landligt miljø over flere generationer og afspejler kampen for at tilpasse sig skiftende tider.

Hovedperson

I *Klinten* tager fortællingen også sit udgangspunkt i et ikke nærmere bestemt lokalsamfund. I romanen møder læseren hovedpersonen Jeppe på 35 år. Han er nyskilt og har midlertidigt bosat sig i sine forældres hus på landet nær den klint, der har inspireret til titlen.

Formålet med opholdet er at færdiggøre et arbejdsprojekt om forholdsord i maskinoversættelser. Det lyder gudsjammerligt kedeligt, men det skal man ikke lade sig narre af.

Sigrid har ikke bare en velformet popo. Hun har også hjertet på rette sted og en klimabevidsthed, der ansporer hendes vilje til at gøre det rigtige

Jeppe sidder dér bag skærmen. Ikke med klude om sin hånd, men med knuder på sin maskulinitet. Og pludselig bliver han tvunget til at forholde sig til den skinbarlige virkelighed og til sig selv som mand af kød og blod. For en kvinde banker på døren og træder over tærsklen. Ikke bare til huset, men til hans hjerte.

Kvinden er en nabo, der inviterer ham med ind i planlægningen af et beboermøde. Initiativet skal tjene til at redde klinten fra at styrte ned under en fremtidig storm og trække en masse huse med sig i faldet.

Sigrid, som naboen hedder, har en inciterende bagdel. Som Smærup Sørensen typisk tørt formulerer det: "Uforholdsmæssigt stor var den så heller ikke ... Det var meget mere dens vertikale aktionsradius, der fastholdt hans opmærksomhed" (se s. 10). Og Sigrid har ikke bare en velformet popo. Hun har også hjertet på rette sted og en klimabevidsthed, der ansporer hendes vilje til at gøre det rigtige – for kloden og for fællesskabet.

Grådighed som tema

Bogens tanker om klima udfolder sig på både mikro- og makroplan. Fortællingen skildrer klimaet i de nære omgivelser ved klinten, husnummer for husnummer – og forholder sig også til klimaet som globalt fænomen.

Klintens gamle, forankrede nabofællesskab med alle dets intriger, sladderhistorier, seksuelle skandaler, fordomme og mytedannelser møder nutidens krav om omstilling og konfrontation med et ydre trusselsbillede

Smærup Sørensen lader sin hovedperson fundere over det, der driver klimaforandringerne – nemlig menneskets "geniale og idiotiske grådighed" (se side 39). Genial, formodentlig fordi jagten på mammon genererer nytænkning. Idiotisk, formodentlig fordi selvsamme griskhed medfører misbrug af naturens ressourcer kloden over.

I det hele taget har vi mennesker det med at ”gøre det svært for os selv ... Med vores frås og svineri og hæmningsløse CO2-prutter” (se side 40).

Som historien skrider frem, forstår læseren, at der også i det nære er en væsentlig historie om grådighed. En gammel lodsejer har ladet begærligheden løbe af med sig og ønsker nu at bøde for sin synd. Men bodsgangen forstyrres af andres selvgodhed og glider så over i et xenofobisk udbrud.

Der synes at være en meget subtil pointe: Vi kan ikke undslippe grådigheden. Selv når vi forsøger at handle ret, er vi styret af et selvkredsende begær. Efter anerkendelse. Efter accept. Og vi kan ikke engang selv se det. Det er tankevækkende, at klinten rimer på splinten – den, som vi kan se i andres øjne, men alt for ofte overser i vores egne.

Velkendte greb

Som allerede antydet beskæftiger Smærup Sørensen sig – som så ofte før i sit forfatterskab – med spændingen imellem tradition og moderne vilkår.

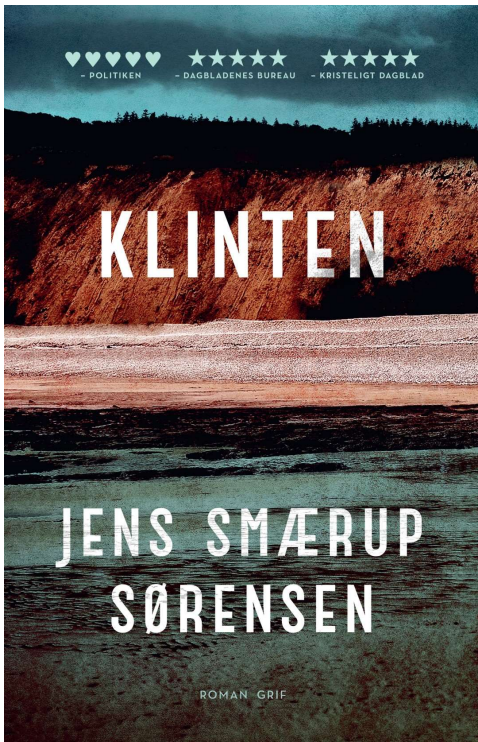
Klintens gamle, forankrede nabofællesskab med alle dets intriger, sladderhistorier, seksuelle skandaler, fordomme og mytedannelser møder nutidens krav om omstilling og konfrontation med et ydre trusselsbillede: Klimaforandringer, der her og nu materialiseres i stormen Mona, som snart skal til at feje hen over området.

**Smærup Sørensens skrivestil er underspillet og fortættet.
Han har sin helt egen sprogtoner og en forfriskende
anvendelse af ord, som ikke ses så hyppigt i anden litteratur**

Et andet velkendt greb i bogen er brugen af krisen som afgørende vendepunkt i fortællingen. I dette tilfælde er det klimakrisen, der får Jeppe til at ændre kurs i livet. Sprognørden må flytte sig fra sin skærm for ikke at ende som en maskine selv. Han må ud i naturen med en kvinde ved sin side og høre musikken i blæsten, bølgerne og røjsernes ”metronomiske svuppelyd” (se s. 202).

Persongalleriet

Smærup Sørensen er menneskekender. I bogen tegnes der flere fremragende portrætter af vejens beboere. Alle kæmper de med tab, skuffelser, frustrationer og dæmoner, der udfordrer deres hverdag og samliv.

Smærup Sørensens beskrivelse af det bitre mensa-medlem, den arbejdsløse ludoman og den fantasirejsende eskapist er uovertruffen.

Helt egen sprogtoner

Smærup Sørensens skrivestil er underspillet og fortættet. Han har sin helt egen sprogtoner og en forfriskende anvendelse af ord, som ikke ses så hyppigt i anden litteratur. For eksempel skriver han om en ældre beboer, at hans ben giver sig til at ”svingle under ham” (se side 192) – en herlig sammenskrivning af svinge og dingle.

Andetsteds benytter han sig af ord, der klinger jysk: ”... rebene sled og skavede i deres håndflader” (se side 164).

Den sproglige ekvibrisme viser sig også i evnen til billeddannelse. Om Jeppe skriver Smærup Sørensen på et tidspunkt, at han er som en blævrende substans ”i en æggeskal på størrelse med verden ... uden at have kræfter, uden at kunne få vilje til den kraft, der skulle til for at bryde igennem og folde sig ud” (se s. 132).

En guldgrube

Alt i alt er *Klinton* en guldgrube af menneskelig indsigt og raffineret klimapolitisk refleksion klædt i en sprogdragt, der er en fryd for øjet; et øje, der alligevel misser lidt efter

endt læsning. For jo, der sidder noget dér. Lige i øjenkrogen. En splint. Eller er det en bjælke?

[LÆS FLERE ANMELDELSER AF CARINA WØHLK HER](#)

Klinten

Jens Smærup Sørensen

[Grif 2020](#)

Foto: Ulrik Jantzen, Forlaget Grif

- CARINA WØHLK
- SENESTE ARTIKLER

Carina Wøhlk er uddannet som teolog fra Københavns Universitet i januar 1993. I oktober 1997 blev Carina Wøhlk ansat som sognepræst og funktionspræst ved Helligaandskirken i København. Siden september 2015 har hun fungeret som sognepræst i Frederiksværk-Vinderød sogn i Nordsjælland.

Carina Wøhlk har medvirket i flere radioprogrammer og et enkelt TV-program. Hun har bidraget til andagtsbogen "Lad Livet Leve" (Unitas Forlag) og udgivet salmesamlingerne Salmeskat og Salmeskat 2 i samarbejde med komponist Hans Ole Thers.

Desuden er hun aktiv foredragsholder og boganmelder.